LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Juozas Žajus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-8876

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Phone: 3-8876

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1950, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

Nr. 42. KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO-DECEMBER 10, 1959 VOL. - METAI 43-JI

Dienos Klausimai

Lapkričio 27-29 dienomis New Yorke įvyko 35-sis Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos kongresas.

Pradėtas lapkričio 27-tą iškilmingomis Mišiomis Aušros Vartų bažnyčioje. Mišias aukojo prelatas J. Balkūnas; pamokslą pasakė prel. Pranas M. Juras.

Sesijos buvo laikomos Commodore viešbučio patalpose. Prezidiumą sudarė Dr. A. Kučas, K. Mockus, J. Sakevičius ir A. Šimaitienė; sekretoriatą—V. Volertas, A. Antanaitytė ir P. Vainius. Buvusieji valdybos pareigūnai išdavė raportus, kuriuose pavaizdavo trijų metų veiklą.

Leonardas Šimutis laikė paskaitą tema "Mūsų Pareigos Lietuvai"; koreferentu buvo Kazys Mockus. Kun. dr. V. Bagdanavičius laikė paskaitą "Katalikų Akcija"; koreferentu buvo Vytautas Volertas. Paskaitininkų sukeltais klausimais pasisakė eilė kitų kalbėtojų.

Lapkričio 28-tą rytą Aušros Vartų bažnyčioje LRKSA dvasios vadas prelatas J. F. Baltusevičius atlaikė Mišias už mirusius. Tą dieną priešpiet Commodore viešbučio patalpose buvo atskiri vyrų, moterų ir jaunimo posėdžiai su paskaitomis ir diskusijomis. Po pietų bendrame posėdyje buvo priimtos rezoliucijos, konstitucinės pataisos ir įkūrinkta nauja vadovybė, kuri pareigomis taip pasiskirstė: A. Masonis iš Paterson—pirmininkas; inžinierius A. Rudis iš Chicagos—I vicepirmininkas; dr. A. Damušis iš Detroito—II vicepirmininkas, kun. V. Dabušis iš Brooklyno—sekretorius, kun. L. Jankus iš Brooklyno—iždininkas, prel. Ignas Albavičius iš Cicero ir Kazys Krušinskas iš Brooklyno—iždo globėjai, prel. P. M. Juras iš Lawrence—katalikiškos akcijos fondo globėjas; K. Mockus iš Bostono—referentas jaunimo reikalams; dr. V. Vygantas iš Brooklyno—valdybos narys. Dvasios vadu numatyta kviesti prel. J. Balkūną. Naujos valdybos sąstatas parodo, kad centras iš Chicagos sukoncentruojamas New Yorko rajone.

Beje, lapkričio 27-tą vakare Baltų namuose įvyko atstovų ir svečių priėmimas, kurį surengė kongreso rengimo komitetas; lapkričio 28 vakare Commodore viešbučio patalpose įvyko didžiulis bankietas. Programai vadovavo Juozas Bulevičius. Kalbas pasakė Kimitos tremtinys arkivyskupas Yu Pin, J. E. vyskupas V. Brizgys ir Lietuvos atstovas Washingtone Juozas Kajeckas. Dainavo solistė Suzana Griškaitė.

Kongresas buvo užbaigtas iškilmingomis padėkos pamaldomis lapkričio 28 dieną Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyne, kur klebonauja kunigas Norbertas Pakalnis. Mišias atlaikė J. E. vyskupas V. Brizgys; pamokslą pasakė prel. Kastas Vasys iš Worcester, Mass. Per Mišias giedojo parapijos choras vadovaujamas muziko V. Baltrušaičio. Pamaldose dalyvavo daug dvasiškių, seselių vienuolių ir daug pasauliečių.

* * *

Gruodžio 3 dieną Zams'e, Austrijos Tyrolyje, mirė Lietuvos arkivyskupas metropolitas Juozas Skvireckas. Palaidotas gruodžio 9 dieną. Velionis buvo gimęs 1873 metais rugsėjo 6 dieną. Kunigu buvo įšvęstas 1896 metais; vyskupu buvo konsekruotas 1919 metais liepos 13 dieną Kauno katedroje; arkivyskupu buvo paskirtas 1926 metais balandžio 4 dieną įsteigus Lietuvos Bažnytinę Provinciją. 1944 metais liepos mėnesį okupantų vokiečių gestapas privertė arkivyskupą Skvirecką apleisti Kauną ir tremtinio keliais vykti į Vokietiją, po to į Austriją, o karui užsibaigus rusams okupuojant Austriją, arkivyskupas pasitraukė į Tyrolį, kur tebegyveno iki mirties. Jis išvertė lietuvių kalbon Šventąjį Raštą. Arkivyskupo asmenyje Bažnyčia ir Tauta neteko tvirto šulo.

* * *

Elizabeth, N. J., Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Mykolas Kemežys Popiežiaus Jono XXIII yra pakeltas prelatu Rt. Rev. titulu. Naujasis prelatas yra gimęs 1907 metais rugsėjo 28 dieną Newark, N. J. Mokėsi Kearney, N. J., Seton Hall universitete ir Darlington, N. J., dvasinėj seminarijoj. Kunigu įšvęstas 1933 birželio 10 dieną. Vikaravo Patersone, Elizabeth'e; administratorium buvo lietuvių Šv. Onos parapijoj Jersey City, klebonavo Šv. Mykolo lietuvių parapijoj Bayonne, N. J., o nuo 1953 metų klebonauja Šv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabeth'e. Yra dėstęs lietuvių kalbą klierikų seminarijoj, taipgi aktyviai dalyvauja lietuvių katalikų centrinių organizacijų veikloje. Sveikiname!

ADV. A. O. SHALLNA GAVO NAUJĄ PASKYRIMĄ

BOSTON, Mass. — Aukštojo teismo vyriausias teisėjas (Chief Justice) Reardon paskyrė advokatą A. O. Shallną klausyti bylų — *Suffolk County Superior Court.* Kurį laiką adv. Shallna gaudavo laikinų teismo paskyrimų klausyti bylų kaipo "Auditor" ir "Master" Middlesex County ir Suffolk County.

Šį kartą teisėjas Kalus ir advokatas Shallna paskirti ir įtraukti į teisminių auditorių sąrašą. *Rap.*

PAULAUSKAS ŽUVO AUTOMOBILIO NELAIMĖJE

Gruodžio 6-tą, netoli Shickshinny, 935 kelyje, automobilio nelaimėje žuvo Donaldas Paulauskas, 23 metų, gyv. 130 High Street, Plymouth, Pa.

Pašarvotas buvo direktorių Maslauskų įstaigoje; palaidotas trečiadienį, gruodžio 9tą, iš Lyndwood Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg.

Velionis buvo gimęs gruodžio 12, 1935 m. Sūnus Vytauto ir Danutės Paulaūskų. Kaip tremtinių šeima į JAV atvyko gegužės mėnesį, 1952 metais ir įsikūrė Plymouth, Pa. Čia velionis lankė mokyklas. 1955 m. birželio mėnesį įstojo JAV armijon. Tarnavo (kaip trečios klasės specialistas medikaliniam skyriuje) Vokietijoj, Prancūzijoj ir Turkijoj. Iš armijos išėjo gegužės mėnesį, 1958 m. Paskutiniais laikais dirbo prie Atwater Throwing kompanijos, Plymouth.

Tėvas ir motina priklauso prie LRKSA 34 kuopos ir prie kitų lietuviškų organizacijų ir draugijų.

Liūdesy paliko tėvą, motiną, brolį Vytautą, Jr., ir seserį Saulutę.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

Šeimai pareiškiame giliausią užuojautą!

DIDĖJA MASKVOS SPAUDIMAS Į LENKIJĄ

Laisvojo pasaulio spauda atkreipia dėmesį į tai, kad pastaruoju metu padidėjo Maskvos spaudimas į Lenkiją, siekiant ją padaryti "pilnu" satelitu. Po Stalino mirties ir po to, kai Gomulka paėmė valdžią, Lenkijoje įsigalėjo šiek tiek liberališkesnė santvarka, negu kituose satelitiniuose kraštuose. Chruščiovui tai buvo visą laiką rakštis akyje. Pasinaudodamas Lenkijos ūkiniais sunkumais, Kremlius privertė Varšuvą padaryti kai kurias personalines reformas, pakeisti ir ūkio bei kultūros gaires. Aukštoms pareigoms pašaukiami "stalinistinio" kurso asmens. Žemės ūkyje vėl grąsoma kolchozacija. Kultūros srityje imama išvyti buvusias laisves, kuriomis lenkų kultūrininkai pastarais keliais metais naudojosi (E.).

LONDONE neseniai mirė vieno viešbučio virtuvės tarnautojas, indų valytojas Julian Ulrych, 71 metų. Nei viešbučio vadovybei, nei jo bendradarbiams nebuvo žinoma, kad šis tarnautojas prieš karą buvo—Lenkijos geležinkelių ir energetikos ministeris. Ulrychas viešbutyje uždirbdavo į savaitę apie 7 svarus (apie 80 DM). *E.*

DAILININKO A. GALDIKO trys paveikslai, abstraktūs gamtovaizdžiai, lapkričio mėn. išstatyti Feigi galerijoje, New Yorke kolektyvinėje parodoje su kūriniais šių dailininkų: Charles Dugresne, Oskar Kokoschka, Koren der Harootian, Henry Moore, August Rodin. *A.*

A. † A.

MOTINA M. ALOYZA

(ONA JURGUTYTĖ)

PITTSBURGH, Penna.—Mūsų mylima Motina M. Aloyza, antroji Šv. Pranciškaus Seserų vienuolyno generalinė vyresnioji, mirė Pittsburgh, Pa., 1959 metais, lapkričio 30 dieną.

Velionė gimė Westville, Illinois, gruodžio 7 dieną, 1898 metais. Įstojo į Nazariečių vienuolyną 1914 metais, o 1922 buvo viena iš penkiolikos, kurios atsiskyrė nuo šios kongregacijos, kad įsteigtų naują vienuolyną Pittsburgh, Pa., kaipo pranciškietės. Vienuolyne išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdime Švento Pranciškaus Seseris; šiame vienuolyne dvi giminaites—Seselę M. Andrea ir Seselę M. Thomasine; savo sesutes—Mrs. John Mikelsavage, Detroit, Mich., ir Mrs. Patricia Rumbyrt, Berwyn, Illinois, su šeimomis; taipgi kitus gimines, mokinius, draugus ir pažįstamus.

Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, gruodžio 3 dieną. Gedulingos pamaldos buvo Švento Pranciškaus Seserų Vienuolyno koplyčioje, Pittsburgh, Pa.

Po pamaldų nulydėta į Švento Kazimiero kapines.

Prašome mokinius, draugus ir pažįstamus pasimelsti už a. a. Motinėlės M. Aloyzos vėlę.

Švento Pranciškaus Seserys

ĮŽULI N. CHRUŠČIOVO KALBA APIE PAVERGTŲJŲ TAUTŲ IŠLAISVINIMĄ

Pavergtųjų tautų nuolat skelbiami laisvinimo obalsiai Chruščiovui neduoda ramybės. Savo didžioje kalboje visasąjunginėje Aukščiausioje tarybose Maskvoje spalio 31 d. jis ir vėl piktai pasisakė prieš "išvadavimo politiką".

Akivaizdoje to, kaip grubiai Maskva išnaudoja pavergtąsias tautas, keistai skamba tokie Chruščiovo žodžiai:

"Nė viena laisva tauta dar niekuomet nenorėjo, kad jos gyvenimą tvarkytų saujelė tų, kurie ją plėšia, pasiglemžia liaudies darbo vaisius."

Čia Chruščiovas tiksliai apibudino sovietinių komunistų saujelę, kuri iš Kremliaus "tvarko" kadaise laisvųjų, dabar pavergtųjų tautų apiplėšimą, pasiglemžiant liaudies darbo vaisius.

Chruščiovas toliau pareiškė savo apsivylimą, kad kai kurie Vakarų veikėjai vis dar negali atprasti nuo "senų formulų". Kai kur dar esą girdimi senų atgarsiai. Kaipo pavyzdį Chruščiovas minėjo Amerikos kongreso priimtą nutarimą surengti *"Komunizmo pavergtųjų tautų savaitę"* ir raginimus melstis už jų išvadavimą.

Chruščiovas pakartotinai pabrėžė *nesikišimo* į kitų kraštų vidaus reikalus principą, tačiau nė žodeliu neprisiminė, kaip Maskva įsikišo į Lietuvos, Latvijos ir Estijos vidaus reikalus ir tas šalis pasiglemžė.

Pastatydamas istorijos įvykius aukštyn kojom, painiodamas priežastis ir pasėkas, Chruščiovas pasakė, kad "antrąjį pasaulinį karą sukėlė imperialistinės valstybės, siekdamos užgrobti svetimas teritorijas, perdalinti pasaulį." Tuo tarpu juk visiems žinoma, kad Sovietų Sąjunga buvo pirmose gretose tų valstybių, kurios siekė užgrobti svetimus kraštus (Pabaltijį!) ir perdalinti pasaulį (sudarant geležinę uždangą).

Chruščiovo raginimą, kad dabar pats laikas likviduoti Antrojo pasaulinio karo liekanas, pirmiausia turėtų paboti patsai Kremlius, o antra, *tą raginimą turėtų išgirsti visas laisvasis pasaulis ir sutartinai paspausti Maskvą, kad pereito karo liekanos būtų pirmoje eilėje likviduotos prie Baltijos jūros, grąžinant Pabaltijo tautoms laisvę.*

Stačiai veidmainingas yra Chruščiovo pasakymas, kad "Tarybų Sąjunga neslėpė ir neslepia, kad ji simpatizuoja toms tautoms, kurios kovoja prieš kolonializmą, *už savo nepriklausomybę ir nacionalinę laisvę.*" Pabaltijo tautoms, kurios taip pat kovoja prieš (sovietinį) kolonializmą ir už nepriklausomybę, Chruščiovas, žinoma, nesimpatizuoja.

Kai kurie Vakarų sluoksniai taja Chruščiovo kalba lyg gerėjosi, girdi, ji esanti taikingesnė, negu jo ankstesni pasisakymai. Toks jo kalbos įvertinimas tik rodo, iki kurio laipsnio Kremliui yra pavykę Vakarų sąmonę užliuliuoti. Tikrovėje Chruščiovo kalba yra dar vienas aiškus įrodymas, kad Maskva nuo savo imperialistinės politikos nėra atsisakiusi ir nė nemano iš rankų išleisti Stalino laikais pasiglemžtą grobį.

Elta

SKANUS LENKIŠKAS KUMPIS KALĖDŲ ŠVENTĖMS

Kiekvienas šiandien žino, kad tikras lenkiškas kumpis, importuotas tiesiog iš Lenkijos yra skaniausias iš skanėstų.

Taupi šeimininkė, ruošdamosi šventėms, gali būti tikra svečių dėkingumu, jei duos puikaus, patikimo, tikro Lenkiško kumpio, kurio galima pirkti visoje Amerikoje vardu Atalanta, Krakus, Tala arba POM.

Tad, kada pirksitės šventems, klauskite tik to puikaus, importuoto lenkiško kumpio, kurs visuomet tinkamas iškilmingom progom švenčių metu. Galima duoti šaltą, kaipo užkandį ir salotuose. Kaip beduotumėt, Jūs galite būti tikri, kad šeima bei draugai bus patenkinti.

Atsiminkite, kad lenkiškas kumpis yra ekonomiškas ir aukštos kokybės. Visada minkštas, sultingas, šviežus. Kiekvienos šeimos patogumui, lenkiško kumpio galima pirkti 3, 4 ir 5 svarų dėžutėse.

Galite būti tikri, kad kas paragaus šio puikaus Atlanta, Krakus, Tala arba POM "brand" importuoto lenkiško kumpio švenčių metu, žinos kad linksmai praleidęs šventes (Sk.).

OKUPOTOJE LIETUVOJE

"NEGALI GAUTI MUILO. DRUSKOS, ŽIBALO". Vilniaus "Tiesa" spalio 25 d. net vedamąjį išspausdino prieš esamą netvarką prekyboje. "Daug netvarkos dar tebėra Vilniaus prekybinių organizacijų darbe. Štai ir dabar jos negali pasigirti gausumu prekių rudens-žiemos sezonui..." Atrodo, kad ir šiemet sovietinėje prekyboje pasikartoja senas reiškinys: kai artinasi ruduo ir žiema, parduotuvėse tebeprekiaujama vasarinio sezono prekėmis, o kai ateina pavasaris ir vasara, krautuvėse—žieminės prekės. Duoda laikraštis ir dar būdingesnių pavyzdžių. Švenčionėlių rajono Reškutėnų kaimo parduotuvėje kolūkiečiai negali gauti muilo, druskos, žibalo". Blogai esanti organizuota prekyba ir kituose rajonuose. Nemažai netvarkos esą ir eilėje valgyklų, užkandinių. Žinoma, partijos organas randa ir kaltininkus—tai Prekybos ministerija, tai bazių ar parduotuvių vedėjai ir kt. Kad kalta pati sovietinė ūkio sistema, nepripažįstama.

AKMENĖS rajone, Lenino vardo kolchoze, traktorine vaismedžių sodinimo mašina buvę pasodinta 3 hektarai obelaičių ir kriaušaičių, pranešė Vilniaus radijas lapkričio 1 d. Ir kituose kolchozuose šiemet esą daug dėmesio kreipiama į vaismedžių sodų plėtimą. Daugely kolchozų užveisiami ir pramoniniai sodai, bet bendras sodų plotas vis dar labai mažas. Prie buvusių vienkiemių, kuriuose negyvena buvusieji savininkai, sodai, daugumoje neprižiūrimi, išdžiūvo.

KAUNO LIAUDIES SIMFONINIS ORKESTRAS suruošė pirmąjį viešą koncertą, atlikdamas Bethoveno, Čaikovskio, Listo kūrinius. Publika koncertą pasitikusi labai šiltai. Naujam orkestrui vadovauja J. Indra ir V. Biežumas. Jame groja mokytojai, inžinieriai, muzikos mokyklų auklėtiniai, muzikinio teatro orkestro dalyviai ir kitų profesijų žmonės.

VILNIUJE suruošti kursai kaimo kultūros namų darbuotojams. Tai esanti jau ketvirtoji tokių kursų laida. Kursantai supažindinami su kultūrinio-masinio darbo formomis, studijuoja režisūrą, mokosi liaudies šokių, susipažįsta su populiariais liaudies žaidimais, liaudies mėgstamom sporto šakom, tobulinasi muzikoje ir tt.

VILNIAUS KRAŠTOTYROS MUZIEJUS surengęs dešim ies dienų "mokslinę ekspediciją" į Panerius ir kitas Vilniaus apylinkes. Buvusi renkama medžiaga apie "fašistų įvykdytus nusikaltimus Vilniaus mieste ir jo apylinkėse". Be to, rinko medžiagą apie 'pasipriešinimo judėjimą prieš okupantus".

RADVILIŠKIO rajono miškuose ir pelkėse priviso daug vilkų, kurie kolchozams ir gyventojams padarą daug žalos. Neseniai surengtoje medžioklėje dalyvavo 20 šauliu, kurie nušovė tris vilkus. Artimiausiu metu numatyta surengti dar kelios vilkų medžioklės.

Elta

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Lietuviai Remia Willard Cross Kandidatūrą

Lietuviai yra sudarę specialų komitetą San Fernando burmistro Willard Cross kandidatūrai remti į Kalifornijos legislatūrą iš 41-jojo Assembly distrikto. Specialūs rinkimai įvyko 1959 metų gruodžio 8 d. Minėtam lietuvių komitetui vadovauja: med. dr. J. Jurgilas; kiti komiteto nariai — B. Budriūnas, B. Čiurlionis, A. Deringienė, J. Jodelė, J. Kojelis, K. Liaudanskas, dr. R. Mason, dr. P. Pamataitis, R. Rimdzus, G. Rudelis, A. Skirius, J. Truškauskas, dr. G. Valančius ir L. Valiukas.

Posėdžiavo Lietuviai Republikonai

Kalifornijos Lietuvių Republikonų vieneto valdyba posėdžiavo 1959 metų lapričio 21 d. pas pirm. dr. P. Pamataitį. Buvo aptarta visa eilė einamųjų reikalų. Vieneto valdybą šiuo metu sudaro: pirm. dr. P. Pamataitis, buv. pirm. L. Valiukas, vicepirmininkai — B. Čiurlionis, A. Deringienė ir J. Truškauskas, sekr. J. Kojelis ir kasin. G. Rudelis. Pamataičiai neseniai yra įsigiję naują namą. Dabartinis jų adresas 5701 Seventh Ave., Los Angeles 43, Calif. Tel. AX 2-1615.

Nauja Lietuvos Vyčių Kuopos Vadovybė

Lietuvos Vyčių kuopa (133) išrinko naują vadovybę 1960 veiklos metams. Kuopai pirmininkaus Ann Laurinaitis, kilimo iš Elizabeth, N. J., prieš maždaug 10 metų atsikėlusi gyventi į Los Angeles. Pirmininkės adresas: Miss Ann Laurinaitis, 4111 Rosewood Ave., Los Angeles 4, California. Telef. NO 3-1668. Metinis susirinkimas įvyko pas Helen ir Ed Bartkus, kurie jau eilę metų aktyviai reiškiasi Vyčiuose.

Padeda Lietuviams

JAV-bių viceprezidentas R. Nixon ir senatorius Tom Kuchel tarpininkauja kelioms lietuvių šeimoms savo artimųjų iš Lietuvos atsikvietimo reikaluose. Yra vilties, kad, minėtiems asmenims tarpininkaujant, kelios lietuvių šeimos sulauks savo artimųjų iš okupuotos Lietuvos.

-jnkt.

ANKARA. — Gruodžio 7-tą prezidentas Eisenhower su savo palydovais atlankė Turkijos sostinę, konferavo su prezidentu Bayer, premjeru Menderes ir kitais aukštais pareigūnais. Ankaroje apie pusė milijono turkų dalyvavo prezidento Eisenhower sutikime. Pakistano sostinėje Karachi sutikimas irgi buvo įspūdingas.

FEDERALINĖS VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ š. m. lapkričio 5 d. parlamento posėdyje, užsienio politikos deklaracijoje, dar kartą pasisakė už 1937 metų sienas (tai reiškia: be Sudetų krašto, be Lenkų koridoriaus ir be Klaipėdos krašto). Deklaracijoje pakartotinai pabrėžiamas tautų apsisprendimo dėsnis (E.).

FREJUS, Prancūzija.—Gruodžio 3-čią įlūžus tvenkinio užtvankai, vanduo nusiaubė Frejus miestą turintį virš 13 tūkstančių gyventojų. Žuvo 323 asmenys.

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA, NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS MŪSŲ RĖMĖJUS IR GERADARIUS. DIEVIŠKASIS KŪDIKĖLIS TELAIMINA JUS, JŪSŲ ŠEIMAS IR VISUS JŪSŲ KILNIUOSIUS DARBUS!

JĖZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERYS

Elmhurst, Pennsylvania

LRK SUSIVIENIJIMAS YRA GLAUDŽIAI SURIŠTAS SU AMERIKOS LIETUVIŲ LIKIMU

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talpo savo nuožiūra.

Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

KATALIKŲ FEDERACIJOS DARBAI GAUSŪS IR IŠKALBINGI

(Ištraukos iš J. Kajecko, Lietuvos Charge d'Affaires a. i., kalbos, pasakytos ALRK Federacijos suvažiavimo bankiete, Commodore viešbutyje, New Yorke, 1959 m. spalio mėn. 28 d.)

Jūsų suvažiavimas vyksta tyrojo Bažnyčios ir kenčiančios lietuvių tautos ženkle. Tai šaudeliotikacija kankinei tautai. Jos surakintų lūpų tautos vardu reiškiu širdingų suvažiavimui linkėjimų už tai dėkingumą.

Lietuvos laisvės metu, lygiai prieš ketvirtį šimtmečio, tautos bažnyčios vadai iškilmingai pavedė Lietuvą globoti Šv. Jėzaus Širdžiai. Be to, jau iš seno Lietuva žinoma, kaip Marijos žemė. Jai dedikuotas ir antrasis Lietuvos himnas, "Marija, Marija." Percitą savaitę Amerikos episkopatas, Lietuvos vyskupui, Ekscelencijai V. Brizgiui dalyvaujant, iškilmingai pavedė Amerikos katalikus Dievo Motinai. Ta proga jai dedikuota Washingtone viena didingiausių pasaulyje šventovių. Jus esate talis Amerikos katalikų ir jūs ric tos šventovės realizavimo visidėjote. Lietuvių tautos vieta ir iškilminga sandara su Kristumi iš vienos pusės ir jos šeivijos su Jo Motina iš kitos pusės—štai švyturiai į tautos gilsvę ir laidas laimėti Lietuvą Lietuviams. Tame ženkle nekartą istorijoj laimėta. "In hoc signo" laimės ir lietuvių tauta. Tai šna talka į lietuvių tautos visesnę ateiti. Jūsų talkininkų esama ir daugiau.

Heroiška ir gimininga Federacijai talka vyksta ir Lietuvos ironų naguose. Pakanka pavartyti "Ateities" išleistą kelerių lietuviačių Sibire rašytą maldaknygę, kad įsitikinti kančioj išbandyto Lietuvos jaunimo moralinė talka. Pakanka paskaityti amerikiečio John Nobel knygą apie heroišką lietuvį kunigą ir kitus mūsų tautiečius Vorkutoje, kad įsitikinti pavergto lietuvio talka. Tauta, kuri šimmetais gimdė ir tebegimdo tokius sielos dvasios didvyrius ne mirti, bet gyventi skirta.

Talkininkų Lietuvai laisvame pasaulyje turime ir nelietuvių tarpe. Didžiausias talkininkas tai Amerikos Vyriausybė su Prezidentu Eisenhower pryšakyje. Senato bei Atstovų Rūmų nariai, kiti pareigūnai, Amerikos katalikų episkopatas, kitų tikybų vadovybės ir visa eilė getos valios, įvairių profesijų, žmonių.

Amerikos Vyriausybė ilgus metus nepripažino Lietuvos okupacijos ir tikėkimės, niekad nesuteiks savo palaimos Kremliaus smurtui. Šia iškilminga proga pasinaudojęs, aš norčiau pareikšti visiems mano suminėtiems Lietuvos draugams, su Prezidentu Eisenhower pryšakyje, lietuvių tautos gilų už tai dėkingumą.

Aš norėčiau dar atskirai padėkoti Amerikos Katalikų Episkopatui ne tik už nuolatinį Lietuvai palankumą, bet ypatingai už jo pereitą sekmadienį paskelbtą pareiškimą, kuriuo taip stipriai pagrįsta tautų teisė į laisvę ir siūloma dalintis su jomis ne tik materialėmis gėrybėmis, bet taip pat "laisvės ir teisingumo idealais".

Patys tikėdami nedaloma laisve ir pergyvendami kamunistų siaubą, mes užjaučiame nelaimės draugus ir solidarizuojame su visų pavergtų tautų ir Kinijos tautos likimu. Mes džiaugiamės turėdami savo tarpe tos garbingos bet nelaimingos tautos katalikų atstovą Ekscelencijos arkivyskupo Yu Pin asmenyje reiškiame jo tautai šviesesnės ateities.

Jūsų Federacijos darbai Lietuvai iškalbingi. Aš jų nesiimu išskaičiuoti. Pakanka prisminti savo laiku Tautos Fondo įsteigimą ir virš $800,000 sumos sukėlimą Lietuvos reikalui. Eilė idealistų į tos sumos savo laiku sukėlimą įsijungė. P. Leonardo Šimučio toj srity nuopelnai ypatingai dideli. Federacija talkininkauja Lietuvos darbe ir dabartiniu metu įsijungusi į A. L. Tarybos kilnųjį darbą.

Jūsų Federacijos kūrėju gyvu tepaliko, bene, tik keturi: kun. V. Vizgirda, kun. J. Kasakaitis, p. K. Krušinskas ir p. Matas Milukas. Kun. Vizgirda vienintelis Federacijos steigėjų perėjęs Sibiro kančios stotis. Jo kančia —Federacijos vėliava dar labiau įprasmina. Tą ilgametį pasiventėlį kančios ir darbų Lietuvai palaužtą, mes, šia proga, leidžiame prisiminti ir pareikšti jam šio suvažiavimo užuojautą ir giliją pagarbą.

Užvakar šventėme Padėkos dieną. Nežiūrint Lietuvos nelaimės, laisvieji lietuviai už daug ką Dievui ir Amerikai dėkingi. Šie metai dar tuo ypatingi, kad jie paskelbti tremtinių metais, o tremtiniais nuo caro despotizmo ar komunistų tironijos esame beveik visi. Šiemet ir pirmojo lietuvio, prof. Aleksandro Kuršiaus, to "nobilis lituanus" į Ameriką atvykimo 300 metų sukaktis. Pagaliau, šiemet 75 metų sukaktis ir tremtinių motinai — Laisvės Stovylai, kuri mus ar mūsų tėvus pirmoji šiame uoste pasitiko ir į mus prabilo.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ **DRAUGIJOS** valdyba savo posėdyje svarstė naujo rašytojų almanacho išleidimo klausimą. Prieita nuomonės tokį poezijos, prozos, dramos ir straipsnių rinkinį leisti ir šiam leidiniui paruošti sudaryta redakcinė komisija iš Prano Naujokaičio, Algirdo Landsbergio ir Leonardo Žitkevičiaus.

CHICAGOJE įsteigtas Lietuviškos Operos Fondas, kurio pirmutinis tikslas išleisti V. K. Banaičio operą "Jūrate ir Kastytis." Fondo pradžiai sudėta apie 500 dolerių. Operos autorių anksčiau yra parėmęs Chicagos vyrų choras "Vytis," surinkdamas 600 dolerių. *A.*

RAUDONIEJI LIETUVIŲ SPAUDOS CENZORIAI JAUDINASI

Lietuvos okupantas lietuvių tautos sunaikinimo siekia stengdamasis išmušti lietuviškos istorijos, kultūros pagrindą. Jis nori ne tik iš žmonių atminties, bet ir iš knygų, muziejų išnaikinti didingąją Lietuvos praeitį, geisdami, kaip vergams, įbrukti būk lietuviškas gyvenimas prasidėjęs tik bolševikams atėjus. Esą ne kas kita, bet žmogžudžiai komunistai pradėję Lietuvą... statyti ant tikrųjų pagrindų, tik sušaudžius, išvežus, Sibire nukankinus šimtus tūkstančių lietuvių.

Toji komunistų lietuvių tautai mirtinai žalinga politika, be visokiausios rūšies prievartavimų, kankinimų, grąsinimų, teroro, tyčiojimosi būtų nereikšminga, jei neturėtų jiems palankių raštų, knygų. Komunistai ne retai verčia dabar Lietuvoje lietuvius rašytojus žurnalistus rašyti okupantui palankiai.

Pasibaigus bolševikinei okupacijai paaiškės kas ir kaip buvo nukankintas, prievartaujamas ar išprievartautas.

Nesitenkina emigracijoje esančių politinių organizacijų, paskirų veikėjų puolimais, jiems "pergalingai" po kaklu pakabindami svastiką, taigi reikalas baigtas . . .

Štai, jiems užkliuvo Los Angelėje esantis Dailiųjų Menų Klubas, į kurį yra įsijungę įvairių sričių menininkai, žinomi plačiajai lietuvių visuomenei. Apie Dailiųjų Menų Klubo 1959 metų kovo 21 d. turėtą susirinkimą, kuriame buvusių diskusijų sutrauka paskelbta "Vienybės" nr. 19, 1959.V.15 ir "Nepriklausomos Lietuvos" nr. 21, 1959.V.-20, pasidilginusi atsiliepė okupuotos Lietuvos komunistinė "Tiesa" nr. 215, 1959 rugsėjo 15 d. Kaip žinome, to laikraštpalaiko redaktorius "draugas" Zimanas (žydų tautybės) neseniai lankėsi JAV-se. Kas žino, ar ne jo "dėka" tulas Bronius Raguotis "Pastabų" skyrelyje deda antraštę "*...Nusideda tevaizduodami tik kunigaikščius, bet ne karalius*", kurį pradeda: "Emigracijoje atsidūrusius lietuvius rašytojus jau ilgas metas graužia sunkus rūpestis dėl savo kūrybos, dėl jos tikslo, ir bendrai dėl tolesnio jų kūrybos likimo. Pavarčius emigracijoje leidižamus buržuazinius laikraščius, jų puslapiuose nesunku išgirsti karo nublokšto rašytojo aitrų nusiskundimą, kupiną nusivylimo balsą ar tragišką gaidą."

Taip, gyvenama nelengvame lietuviškam romanui (ir aplamai lietuviškai knygai) emigraciniame gyvenime, mokama labai ir labai brangią duoklę už laisvę. Tatai neslepiame, viešai ir drąsiai diskutuojame, rašome į mūsų lietuviškąją spaudą (ne komunistinę: kaip jūs ten nugreveizojate), savo mintis laisvai ir plačiai paskleidžiame, net... iki okupuotos Lietuvos cenzorių.

Jūs sėdėdami Lietuvos sostinėje Vilniuje, gražiajame Kaune ar mūrinėje Klaipėdoje gal nedrįstate net trijų žmonių tarpe pasikalbėti apie kūrtinus didingos Lietuvos istorijos veikalus.

Jūs bijotės emigracijoje kuriamos lietuviškos literatūros, kuri, Lietuvai tapus vėl nepriklausomai, svilins ir degins komunistų Lietuvoje paliktus nuodus, lietuviui padės grįžti tyran lietuviškan galvojiman. Jūs to bijotės kaip žuvis dykumos karščio.

Jūs savo melu, lietuviškai kalbantieji komunistai, norite pastatyti Lietuvos liaudį prieš tremties lietuvius rašytojus. Jūsų melas gal laikysis iki lietuvių masė Lietuvoje neskaitos (nes jūs — bolševikai — neleidžiate!) emigracijos lietuvių rašytojų raštų. Jūs melas bus trumpas, nors jis yra komunistiniai piktas.

Jūs, emigracinės lietuvių spaudos cenzoriai, lisjate tulžį, kad mes raginame vieni kitus daugiau atsigręžti į senąją Lietuvos istoriją, į IV.-V amž. prieš Kristų. Jums, "draugai", tai visiškai prieš stalinistinę ir chruščiovinę liniją, kuri lietuvį nori matyti nualintą, kuri plėšia ir terioja Lietuvą, kurią aprėdyti talkina jūsų taip nekenčiami, kaip ašaka nesuvirškinami lietuviai JAV, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir kitur.

Jūs okupuotos Lietuvos politrukai, negalite net nesikoliodami parašyti paprasčiausio straipsnelio, ir tą savo "perliuką" užbaigiate: "Juk viena aišku, kad koks doresnis emigracinės dabarties, paprastų žmonių vaizdavimas kūriniuose būtų visiškai nenaudingas ir nepatogus susibankrutavusiems buržuaziniams nacionalistams."

"Argumantai" visiškai kaip tėvo, mokytojo, išminties indo Juzafovičiaus Stalino laikais...

Kaip iš jūsų elgesių matyti, jau dabar drebate prieš tremties rašytojus. Emigracijos lietuviai rašytojai galvoja, jų pareiga dirbti savajai tautai, kiek jėgos ir tikrai nepatogios lietuviškos knygos sąlygos leidžia. Bet mes nedrebame prieš jus, nes mūsų sąžinė švari, nes neiname su lietuvių tautos priešais. *(lg)*

ŽVILGSNIS Į PRAĖJUSĮ SPORTO VEIKLOS DEŠIMTMETĮ

EDVARDAS ŠULAITIS

Jau praėjo 10 metų kai lietuviai sportininkai Šiaurės Amerikoje išėjo į organizuotą, aktyvesnę sporto veiklą. 1949 metais čia pradėjo steigtis lietuvių sporto klubai ir cementuotis bendras mūsų sporto judėjimas. Todėl tuos metus mes ir laikome lietuvių organizuotos sportinės veiklos šiame krašte užuomazga.

Per praėjusį dešimtmetį lietuvių sporto organizacija iš gana kuklios pradžios išaugo į tvirtoką vienetą, kurio tobulėjimui, žinoma, ribų nėra. Jos pulsą tinkamai tegali pajusti tik tie, kurie arti jos stovėjo, sielojosi jos augimu, drauge džiaugėsi ir liūdėjo. Net ilgiausiame straipsnyje nebūtų galima apibudinti tuos kelius, kuriais sporto darbuotojai ir sportininkai ėjo, klupo, stojosi ir vėl dėjosi naštą ant pečių.

Atmintyje stojasi 1949 metų vaizdai, kada iš tremtinių stovyklų atvykusieji jaunuoliai ir paaugliai su vienu, kitu bežilstančiu plauku, stojosi lipdyti mūsų sportinio veikimo branduolius—sporto klubus ir aniems apjungti—bendrinę sporto vadovybę.

Naujo krašto svetima aplinkuma, naujos sąlygos ir vargai atsistojo jiems prieš akis. Įvairios šio krašto pramogos, malonumai pasisiūlė jomis pasinaudoti ir ne vieną taip sugundė. Čia įsimaišė ir žaliasis doleris, kurį irgi nemažas būrys nusekė. Kiti, laikui bėgant, suabejojo šio darbo prasmingumu, o dalis —palūžo po sunkia našta ir pasitraukė poilsiui.

Tačiau, nepaisant pažymėtų juodesnių taškų, buvo tokių, kuriuos neatbaidė jokios pagundos ir šiandien mes vis dėlto jau turime žymiai geresnį vaizdą negu kad turėjome prieš 10 metų. Jeigu 1949 metais sportininkų šeimos pagrindą sudarė dar tėvynėje gimusieji ir ten brendusieji jaunuoliai, tai dabar jau tokių užtinkame nedaug, nes dauguma į sporto vienetus ateina jau išaugę svetimuose kraštuose. Šie žmonės yra reikalingi ypatingos globos ir dėmesio ir tai jie randa tik sportininkų šeimoje, nes kitur, dėl įvairių priežasčių, jie nenori ar negali pritapti.

Šioje vietoje norisi pasidžiaugti kai kuriais įvykiais, kurie išsiskiria savo mąstu bei aptimimi. Čia reikėtų paminėti metines (vykdomas dvejomis dalimis) sporto žaidynes, sutraukiančias iki 400 sportuojančio jaunimo; dar norėtųsi iškelti mūsų iniciatyva gimusias pabaltiečių sporto varžybas, jungiančias trijų tautų sportininkus glaudesniam bendradarbiavimui; ir pabaigai—lietuvių krepšinio rinktinės išvyką į Pietų Ameriką, savo išskirtina reikšme apvainikavusia pirmąjį mūsų veiklos dešimtmečio barą.

Laisvoje tėvynėje sportininkai pasiekė gražių laimėjimų, kurie dar ir šiandien dilgina mūsų jausmus. Taip pat ir pavergtos tėviškės sportininkai išeina pasaulio arenon su pergalėmis, tačiau daugumoje okupantų sąskaiton. Kitose šalyse nutūpę lietuviai sportininkai taip pat tęsia sportinę veiklą, rikiuodami savo gretas nepriklausomos Lietuvos linkui. Mes, šio kontinento gyventojai, irgi bandome eiti ta pačia linkme. Vieną savo veiklos dešimtmetį jau perėjome ir ruošiamės antrajam, kuris tebūna daug sėkmingesnis bei našesnis už pirmąjį.

Baigiame Pirmosios Tautinės Olimpiados priesaikos žodžiais: te Visagalis mums tai padeda!

(Iš. Ed. Šulaičio redaguoto leidinio "Lietuvių Sporto dešimtmetis Š. Amerikoje.)

CHICAGOS SPORTO ŽINIOS

ALGIS VARNAS, LSK Neries krepšinio komandos žaidėjas, kuris pelnė daugiausia taškų Š. Amerikos rinktinės išvykos metu P. Amerikoje, buvo geriausiu taškų medžiotoju ir Chicagos lietuvių krepšinio pirmenybėse, kurios įvyko lapkričio mėn. 21-22 d. Jis per dvejas rungtynes sumetė 53 taškus.

* * *

L. F. K. LITUANICOS narių susirinkimas įvyks gruodžio mėn 13 d. Dubysos patalpose, Marquette parke. Šio klubo futbolininkai jau baigė savo sezoną. Paskutinėse rungtynėse dėl JAV futbolo mėgėjų taurės jie turėjo nusileisti vietinės lygos I divizijos meisteriui — vokiečių Schwaben komandai 1:5. Pirmose rungtynėse dėl tos pačios taurės jie buvo įveikę Maroons 4:3.

* * *

JONAS RIMAS VALAITIS gavo Kanados Lietuvių Dienos rengėjų paskirtą dovaną kaip vertingiausias JAV - Kanados liet. rinktinių susitikimo žaidėjas. Dovana buvo įteikta Chicagos liet. krepšinio pirmenybių metu. Jis atstovauja LSK Neri ir lankėsi Š. Amerikos lietuvių rinktinės eilėse P. Amerikoje. Taip pat žaidžia Lewis kolegijos pirmame penketuke.

* * *

ALBERTAS ŠIMKUS ir DONATAS PRAPUOLENIS, abu LSK Neries pirmojo penketuko žaidėjai, neseniai pradėjo tarnybą JAV ginklnotose pajėgose. Šimkus žaidė Š. Amerikos liet. krepšinio rinktinėje, kuri viešėjo P. Amerikoje.

* * *

SPORTININKŲ prietelius Juozas Bačiūnas buvo paskyręs (per ALTS) 100 dolerių dovaną Chicagos lietuvių krepšinio pirmenybių laimėtojui, kurią jis pats įteikė nugalėtojui—ASK Lituanicai.

* * *

LSK NERIS rengia tradicinį Kalėdų šokių vakarą, kuris įvyks gruodžio mėn. 25 d. (Kalėdų I dieną) Lietuvių Auditorijos didžiojoj salėj.

* * *

CHICAGOJE iš spaudos išėjo leidinys — "Lietuvių Sporto Dešimtmetis Š. Amerikoje (1949-1959), kuris turi 60 puslapių ir yra gausiai iliustruotas. Kaina $1.50. Gaunamas [illegible]

Į LAISVĖS BŪTĮ

Nuriedėjo dienos, kaip karoliai,
Kaip karoliai šviesūs, gintariniai,
Melsvos ūkanos bei tylūs toliai
Ir varpai iš tolių krištoliniai.

Kam liūdėti su varpais ir toliais,
Jei nenori, kaip tas aidas, žūti.
Trauk su vėjais, lygaus kelio broliais,
Tai tu rasi laisvą, tauria būtį!

Rasi visa, ko širdis tau geidė,
Nusimesi juodo vargo našta.
Ir nors kartą laimė skaistaveidė
Palydės tave į kitą, mielą kraštą.

O prie aukšto kryžkelės kalnelio
Rasi antrą, ištikimą draugę.
Ji po liepa, prie to lygaus kelio,
Turi tau vietelę ramią, saugią.

Ji priglaus tave, kaip mielą brolį,
Užniūniuos, kaip motina lopšinę.
Pro ūkus žavės tie skaidrūs toliai
Ir varpai iš tolių krikštoliniai.

V. Mykolaitis-Putinas

BALF'AS LAUKIA JŪSŲ AUKOS

Mielieji Lietuviai,

New Yorko BALFo vajus baigiasi, tačiau tautiečių vargas ir skurdas dar ilgai nesibaigs.

Iš vajaus lėšų BALFas turės šelpti visus metus, patenkinti visus prašymus, o jų prisirinks labai daug.

Bent pusė tikrai galinčių aukoti bendriesiems lietuvių šalpos darbams dar neatsiliepė. Aukojusieji nors ir neskaitlingi, buvo duosnūs. 300 asmenų suaukojo per 2,500 dolerių. Pažymėtina p. Rockefeller ($100.00), seserys Jankevičiūtės (po $50.), B-vė "Neris" ($50.00), Apreiškimo parapija ($85.00), p. Didžiūnaitienė surinko $45.00; kitų aukų vidurkis vienam aukotojui arti $7.50.

Vajaus Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems tiems trims šimtams jau aukojusių, kurių čia, dėl vietos stokos, negalime išvardinti.

Laukiame ir prašome aukos ir iš pavėlavusių. Laukiame atsiliepiant ir tuos, kurie tegali dolerį ar du aukoti. Visiems kartu susidėjus išeis jau ne šimtai dolerių, bet šimtai vaistų siuntinių, kurių taip prašo BALFą pavergtieji lietuviai.

Siuskite savo aukas BALFui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tai bus gražiausia Jūsų Kalėdų dovana, nes už ją savo laiku Jums padėkos Visagalis Dievas.

Jūsų Kristuje
Kun. N. Pakalnis,
BALFo New Yorko
Vajaus Iždininkas

ŠĮ RUDENĮ Čiurlionio galerijos Chicagoje įvyko grupinė lietuvių dailininkų paroda, kurioje dalyvavo: Jadvyga Paukštienė (20 aliejinių darbų), Povilas Kaupas (10 aliejinių darbų), Bronius Murinas (20 akvarelinių darbų), Eleonora Marčiulionienė (12 keramikos darbų), Aleksandras Marčiulionis (7 skulptūros darbai) ir Balys Milaknis (1 skulptūros darbas) —viso 70 darbų. *A.*

LAPKRIČIO 14 d. Chicagoje Čiurlionio Galerijoje atidaryta dailininko Adomo Varno darbų paroda. Iškabinta 45 paveikslai, daugiausia nauji. Paroda atidaryta dailininko 80 metų amžiaus sukakčiai atžymėti. *A.*

"PRIE PIRMOJO ŠŪVIO SUKILTŲ VISA RYTŲ EUROPA"

"Neue Zuercher Zeitung" 300 nr. įsidėjo žinomo publicisto Salvador de Madariago straipsnį, kuriame įspėja Vakarus nėnusileisti Kremliui ir ypač nepripažinti sovietinę Rytų Vokietijos režimą. Toks pripažinimas, stiprintų Maskvos pozicijas nuo Helsinkio ligi Budapešto ir Bukarešto. Jei tie, kurie pasisako už sovietinės Rytų Vokietijos pripažinimą, tariasi bijo karo, tai reikią žinoti, kad komunistinis pasaulis visais atvejais kaip tik tuomet vykdo agresiją, kai antroji pusė traukiasi, arba leidžiasi į kompromisus. Kas tuo abejoja, tegu informuojasi pas Indijos premjerą Nehru. Tikroji priežastis atgrasinti sovietų vadus nuo karo yra ta, kad *jie bijo, jog prie pirmojo šūvio galėtų prieš jų tironiją sukilti visa Rytų Europa.* Sovietų Sąjunga kaip tik siekianti išnaikinti Rytų Europos žmonėse paskutinę viltį ir pasipriešinimo žiežirbą (E.).

VATIKANO MIESTAS. — Gruodžio 6-tą JAV prezidentas Eisenhower su savo palydovais turėjo audijenciją pas Popiežių Joną XXIII-jį. Popiežius pagyrė prezidento taikos pastangas ir suteikė palaiminimą. Eisenhower audijencija patenkinas ir sužavėtas popiežiaus paprastumu ir nuoširdumu.

LOS ANGELES, Calif. — Gruodžio 6-tą turtingas daktaras Harold N. Perelson, apie 50 metų, nužudė savo žmoną Lilian, 42 m., ir pats nusižudė. Autoritetai mano, kad tragedijos priežastis — šeimyninė nesantaika.

PO KALĖDŲ EGLUTE

Dėkime Amžinas Vertybes!

Viena tinkamiausių dovanų išeivijoje yra *Jono K. Kario* nauja, gausiai iliustruota, gražiai išleista, 396 psl. knyga SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI. Kaina 10 dolerių. Autoriaus adresas: 408 Park Ave., Bridgeport 4, Conn.

LRKSA NARIAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS LINKIU LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR KUO LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

WILLIAM CHRISTIAN, M. D.

LRKSA DAKTARAS KVOTEJAS

Scranton, Penna.

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS, RĖMĖJAMS IR PAŽĮSTAMIEMS NUOŠIRDŽIAI LINKIME LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

ADV. E. W. LOPATTO

SUSIVIENIJIMO LEGALUS PATAREJAS

Telephone VA 3-3928

318-319 Miners Bank Building, Wilkes-Barre, Pa.

VISIEMS LRKSA NARIAMS, DRAUGAMS IR PRIETELIAMS LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

PETRAS J. KARAŠAUSKAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IŽDININKAS

NOTARY PUBLIC IR GENERAL INSURANCE

13 Garrahan Avenue, Lyndwood
Telephone VA 2-5243 Wilkes-Barre, Pa.

LRKSA Vykdomosios Tarybos Susirinkimo Protokolas

(Tęsinys)

Vėliausias generalinio atstovo išmėginimas yra paskyrimas Henriko Malinausko pardavimo (sales) departamento vedėju. Atsižiūrint vasaros, kuomet žmonės paprastai mažai būna namuose ir iš priežasties centro įstaigos darbininkų atostogų perijodo, H. Malinauskas darbavosi ofise. Kelionėn jis išvyko rugsėjo pradžioje—į Chicagą. Prezidentas Šimutis šį pątvarkymą užgyrė.

Aš asmeniniai atlankiau Juozą Giedraitį, gyv. Hartford, Conn., pasvarstyti galimybes darbuotis jam kaip organizatoriui Naujosios Anglijos rajone. Ta proga pasitaikė vykstant į Springdale, Conn., pasitarimui su mūsų aktuaru Frank E. Gerry sutvarkyti vieną pereito seimo pavestą reikalą ir kitus biznio reikalus, kuriais tik aktuaras gali duoti patarimus. Tarp kitų su Mr. Gerry diskusuotų reikalų buvo daugybė įstatymų pravestų kai kurių valstybių, kurie turi naujų punktų vertų apsvarstymui. Aš taipgi turėjau savų idėjų kas liečia senus Susivienijimo narius. Vienok diskusuojant paskiausią idėją su Mr. Gerry jis pareiškė, kad žiūrint iš aktuarinio kalkuliacijų punkto, kuomet narys pasiekia aukšto amžiaus laipsnio ir gyvenimo pasitikėjimas (expectancy) yra sutrumpintas, galimybės gauti priedines beneficijas ir specialų dėmesį irgi yra sumažėję. Jis nori daugiau laiko apie šią idėją pagalvoti ir savo nuosprendį praneš man laišku. Mr. Gerry iš priežasties nesveikatos dirbo tik dalį laiko savo ofise. Kitas klausimas, kurį iškėliau, lietė moteris nares ir tarnautojų pensijų planą.

Juozas Giedraitis mano prašymu padarė mūsų ofisui revizitą. Aš norėjau dar plačiau padiskusuoti su juo apie galimybes užimti jam organizatoriaus vietą Naujos Anglijos rajone, aš taipgi norėjau, kad jis susipažintų kaip centro įstaiga operuoja ir kaip yra įrengtos naujos patalpos. Grįždamas namo jis pareiškė pasitenkinimą visu tuo, ką jis šiame ofise rado ir matė. Dabar jis turės daug geresnį vaizdą ir supratimą.

Fraternaliniai kongresai

Šiais metais įvyksta Nacionalinis Fraternalinis Kongresas ir atskirų valstybių kongresai. Paprastai šiuose kongresuose svarstomos fraternalinės problemos ir kaip atremti pasikėsinimus uždėti fraternalinėm organizacijom taksus. Pennsylvanijos fraternalinis kongresas turi dar vieną ypatingą problemą. Jau kuris laikas eina judėjimas kolektuoti iš fraternalinių organizacijų pinigus, kurie buvo išmokėtini dėl vienos ar kitos priežasties nariams, arba pašalpgaviams, vienok užsiliko neišmokėti, dėlto, kad išduoti čekiai nebuvo iškeisti arba nesurasti pašalpgaviai. Pennsylvanijos legislatūra šių metų sesijoj gavo įstatymo projektą, kuris liestų fraternalines organizacijas remiantis Escheat įstatymu. Pennsylvanijos Fraternalinis Kongresas atsikreipė į visas organizacijas, priklausančias prie Kongreso, dalyvauti biliaus išklausyme liepos 14, 1959, Harrisburg, Pa. Kadangi man išrodė, kad šis biznis daugiau priklauso legalinio patarėjo pareigoms, aš prašiau advokatą Edward W. Lopatto atstovauti Susivienijimą šiame išklausyme. Jis ten dalyvavo su kitų fraternalinių organizacijų patarėjais turinčiais šiame mieste savo centrines įstaigas. Jis raportavo man, kad jų dalyvavimas buvo svarbus. Tas davė daug paramos advokatui atstovaujančiam šios valstybės Kongresą, kuris buvo priešingas šiam biliui išklausyme.

Mūsų Susivienijimas turėjo daug užsilikusių pomirtinių reikalavimų iš priežasties nesuradimo pašalpgavių. Mes dėjome specialias pastangas tokius pašalpgavius surasti. Dabar yra užsilikę pomirtinių neišmokėjimai tik tiems pašalpgaviams, kurie gyvena Lietuvoje. Vyriausybė yra uždraudusi mokėjimus tokių fondų asmenims gyvenantiems už geležinės uždangos, vienok išrodo, kad federalinis teismas leis išmokėti gyvybės apdraudas pašalpgaviams gyvenantiems Lenkijoj.

Pennsylvanijos valstybės Fraternalinis Kongresas šiais metais metinį seimą laikys Wilkes-Barre lapkričio mėnesį. Planavimo komitetas jau laikė tris pasitarimus su užkandžiais, kuriuose dalyvavau. Mane išrinko Memorial Service komisijos pirmininku ir aš rekomendavau, kad mūsų dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius atliktų mirusių atminčiai programą. Adv. Edward W. Lopatto taipgi dalyvavo viename susirinkime.

Kiti reikalai pereisi centro įstaigai užbaigti

Turėta daug susirašinėjimų susisiekimui su nariais priklausančiais Endowment klasei, kurie pertraukė narystę pirma [illegible] duoklės už [illegible] prie Pure Endowment vertės, kuomet 20 metų mokama. Taipgi sirgimų reikalavimai, kurių tolimesnius ištyrimus buvote man pavedę, taipgi pavedėti daryti išmokėjimus, jeigu medikaliniai raportai bus atatinkamai išpildyti.

Ilgai užsitęsęs 101 kuopos reikalas buvusiam sekretoriui nesiunčiant iš narių sukolektuotas duokles centro įstaigai, yra sutvarkytas. Bonding kompanija sumokėjo Susivienijimui tris tūkstančius dolerių. Buvęs sekretorius parodė didelį neatsargumą dar pradžioje šių metų rinkdamas iš narių duokles. Bonding kompanija yra stipriai suinteresuota šį asmenį kontaktuoti ir šiuo reikalu nuolat atsikreipia į mane.

SEIMO REIKALAI

Dvasios vado raginamas, aš pradėjau darbuotis 1960 metų seimo planavimui. Paskiausiam Egzekutyvio komiteto susirinkime aš pridaviau laikiną programą, kuri buvo apsvarstyta. Denos numatytos liepos 30, 31, rugpiūčio 1, 2 ir 3, 1960. Pereitas seimas nubalsavo kitą seimą laikyti liepos mėnesį. Priežastys kodėl Egzekutyvis komitetas parinko liepos mėnesio paskutines dienas yra šios: 1) Nepriklausomybės diena (liepos 4-ta) yra pirma mėnesio savaitė, 2) paprastai didėli pasiruošimai dvasiškijos švęsti šv. Onos dieną. Seimo sesijos numatytos Sterling viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, Pa.

Liepos 30 dieną

4 P. M. registracija centro įstaigoje.

5 P. M. apžiūrėjimas centrinio namo.

6 P. M. priėmimas ir užkandžiai.

Sekmadienį, liepos 31-mą

10:30 A. M. iškilmingos mišios Švč. Trejybės bažnyčioje, Wilkes-Barre.

12 P. M. išvyka į gražiuosius Pennsylvanijos kalnus, aplankymas Rickets Glen ir Lake Jean, kur bus vieta pasimaudymai, pasivaikščiojimas ir paveikslų ėmimas.

Rugpiūčio 1 dieną

Pirmoji ir antroji seimo sesijos.

Rugpiūčio 2 dieną

8:30 A. M. Šv. Kazimiero bažnyčioje, Lyndwood, mišios už mirusius organizacijos narius ir pagerbimas kun. Aleksandro Burbos.

Trečioji ir ketvirtoji seimo sesijos.

7 P. M. bankietas.

Rugpiūčio 3 dieną

Paskutinės seimo sesijos.

Pasitikima, kad su Dievo valia Susivienijimas galės pagerbti 17 kuopos narę, kuriai liepos 1, 1960, sueis 96 metai amžiaus. Ta narė yra Mrs. Marcelė Remeikienė. Ji turi gyvybės apdraudos certifikatą American Experience pagrindu, kuris yra išmokėtinas pasiekus 96 metus amžiaus. Jeigu narė sulauks seimo bus proga su atatinkama programa įteikti jai gyvybės apdraudos beneficiją suma.

KITI ASMENINIAI VEIKIMAI

Aš ir toliau dalyvauju visuose viešuose veikimuose, kurie prisideda prie lietuvių didesnio pripažinimo. Aš esu Wyoming Klonio Kataliku Labdarybės (Catholic Charities) direktorius ir Katalikų Jaunimo Centro Statybos komiteto direktorius. Šis komitetas dabar konstruktuoja trijų šimtų tūkstančių dolerių namą, kurs praktiškai yra kitoj pusėj gatvės nuo Susivienijimo centrinio namo. Aš manau, kad daugelis iš jūsų žinote, kad aš buvau ganėtinai veiklus Amerikos Lietuvių Taryboj, ypatingai Kersteno rezoliucijos priėmimo laikais.

Pereito Direktorių Tarybos susirinkimo laiku asmuo atsikreipė į mane patardamas suteikti kokį nors pripažinimą senatoriui Hugh Scott. Jis buvo labai veiklus remiant Kersteno rezoliuciją ir dėl tos priežasties aš manau, kad reikalas vertas Direktorių Tarybos pasvarstymo. Vienok akcija nebuvo padaryta ir aš buvau gerokai užsivylęs, nes jeigu mes ieškome malonių, mes turime palankumais atsilyginti.

Išbuvus virš 21 metus Susivienijimo vyriausiu sekretorium ir kitus 25 metus dalyvaujant kituose lietuvių veikimuose naturaliai turi pajusti nuovargį. Kartais išrodo, kad Susivienijimo sekretorius yra taikinys sukrauti nepasitenkinimus už kaikuriuos triviališkus reikalus ir nepatenkinus kaikurių asmenų valios. Aš gavau daugiau, negu man priklauso, kritikos už neatlikimą kaikurių dalykų pagai kaikurių asmenų pageidavimus. Nėra klausimo, kad kaikurios klaidos buvo padarytos, vienok nieks negali kaltint mane nerūpestingumu mano pastangose Susivienijimo narystės atžvilgiu. Mano viena didžiausių klaidų buvo kooperavimas su Pennsylvanijos apdraudos departamento oficialais sutsikti nariams geriausią patarnavimą pravedant N.F.C. 4 procentų certifikatų perrašymą. Mano kooperavimas su departamentu buvo priežastimi buvusio aktuaro rezignacijos. Planas, kurį parinko apdraudos departamentas ir aš davė nariams didesnę naudą ir pilnus jų certifikatų rezervų kreditus. Pagal originalinį planą, kurį departamentas atmetė, nariai taipgi būtų turėję mokėti aukštesnes duokles. Atlyginimas už tokį puikų darbą buvo kelių Direktorių Tarybos narių pergyventos širdgėlos. Aš buvau svarbiausias taikinys iš priežasties stokos pagarbos ir įvertinimo už atliktus didelius darbus.

Sekretorius negauna daugiau virš nustatytos algos, neatsižiūrint ar nariai kooperuoja ar nekooperuoja. Išrodo, kad aš darbus atlikau taip lengvai, greitai ir be triukšmo, kad tie dideli dalykai praėjo be pastebėjimo.

Baigiant šiuos komentarus, išrodo, kad padarytos permainos ir vartojimas aukščiau suminėtų formų turės efekto sumažinimui rankų darbo šiame ofise. Iki kokio laipsnio tas bus atsiekta—dar peranksti spręsti.

Wm. T. Kvetkas, sekretorius

Sekretoriui išdavus raportą, sekė klausimai, į kuriuos jis atsakė.

Albina Poškienė pasiūlė sekretoriaus raportą priimti su tarybos padėka, P. J. Karašauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Pirmoji sesija uždaryta 11:50 A. M.

ANTROJI SESIJA

Antroji sesija atidaryta 1 P. M. Dalyvauja visi direktoriai užrekorduoti pirmoje sesijoje, taipgi dvasios vadas prel. J. F. Baltusevičius.

Prezidentas pakvietė raportuoti iždininką P. J. Karašauską.

IŽDININKO RAPORTAS

RECEIPTS AND DISBURSEMENTS

January 1, 1959 to June 30, 1959

Balance as of January 1, 1959		$ 31,528.96
Receipts	$273,133.73	
Redeposits	1,629.51	274,763.24
		$306,292.20
Disbursements:		
First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	$ 8,134.05	
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	49,091.88	
Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	192,701.58	
Charges: Returned Checks, Service, Check Book	680.70	250,608.21
Balance		$ 55,683.99

First-Second National Bank and Trust Co., Wilkes-Barre, Pa.

Balance as of January 1, 1959		$ 21,675.18
Receipts	$190,976.90	
Redeposits	1,197.34	192,174.24
		$213,849.42
Disbursements	$ 8,134.05	
Transferred to Miners Sav. Bank, Pittston, Pa.	55,000.00	
Transferred to Wyoming National Bank, W-B., Pa.	115,000.00	
Charges: Returned Checks, Service	677.10	178,811.15
Cash Balance		$ 35,038.27
Outstanding Checks		661.00
Balance of Bank Statement		$ 35,699.27

Miners Savings Bank, Pittston, Pa.

Balance as of January 1, 1959		$ [illegible]
Transferred from First National Bank, W-B., Pa.	$ 55,000.00	55,000.00
Disbursements	$ 49,091.88	49,091.88
Cash Balance		$ 9,000.88
Outstanding Checks		5,898.88
Balance of Bank Statement		$ 14,899.26

Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.

Balance as of January 1, 1959		$ 6,761.02
Receipts	$ 82,156.83	
Trasferred from First National Bank, W-B, Pa.	115,000.00	
Redeposits	432.17	197,589.00
		$204,350.02
Disbursements	$192,701.58	
Charge: New Check Book	3.60	192,705.18
Cash Balance		$ 11,644.84
Outstanding Checks		2,086.16
Balance of Bank Statement		$ 13,731.00

SUMMARY:

First National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	$ 35,038.27
Miners Savings Bank, Pittston, Pa.	9,000.88
Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Pa.	11,644.84
Total Cash Balance, June 30, 1959	$ 55,683.99

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATIONS:	Balance 1-1-59	Div. Earned	Balance 6-30-59
First Fed. Sav. and Loan Assoc., Pittston, Pa.	$3,473.72	$ 52.09	$3,525.81
Superior Sav. and Loan Assoc., Cleveland, Ohio	3,627.41	63.47	3,090.88
Totals	$7,101.13	$115.56	$7,216.69

CASH SUMMARY:	
Checking Accounts Balance, June 30, 1959	$ 55,683.99
Savings and Loan Associations Balance, June 30, 1959	7,216.69
Total Cash Balance, June 30, 1959	$ 62,900.68

MINOR BENEFICIARY ACCOUNTS

Balance as of January 1, 1959		$3,275.08
New Account	$1,003.73	
Interest	35.26	$1,038.99
		$4,314.07
Accounts Paid	$ 231.89	
Replaced in Mortuary Fund	491.94	723.83
Balance, June 30, 1959		$3,590.24

Respectfully submitted,

PETER J. KARAZUSKY, Treasurer

W. Činikas pasiūlė iždininko raportą priimt, A. Poškienė parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas pakvietė raportuoti iždo globėjus.

Iždo globėja L. Donarovich perskaitė bendrą raportą, kurs seka:

IŽDO GLOBĖJŲ RAPORTAS

September 12, 1959

To the Board of Directors,
Lithuanian R. C. Alliance of America

We, the undersigned Trustees of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America, have made an examination of the Supreme Secretary's and Treasurer's Cash Ledgers and Records on September 10th, 11th and 12th at the Home Office, Wilkes-Barre, Pa. covering the period from January 1, 1959 to June 30, 1959.

We checked, in detail, all receipts issued to the Treasurer against the Home Office Ledger Books and found them to be correct. We further selected and spot-checked various Lodge Secretary's Payment Sheets against the Treasurer's Ledger and found the amounts in agreement.

Checked the Deposit Bank Slips against Bank Statements and found them in balance. We further checked Supreme Secretary's Ledgers against the orders and checks and arrived at the following conclussion:

Cash Balance as of Jan. 1, 1959		31,528.96
Income:		
January	$45,780.45	
February	35,940.84	
March	51,898.64	
April	53,986.22	
May	60,584.60	
June	26,572.49	274,763.24
Total		$306,292.20
Disbursements:		
January	$38,575.21	
February	27,656.23	
March	62,062.42	
April	36,069.70	
May	42,748.83	
June	43,495.82	250,608.21
Cash Balance as of June 30, 1959		$ 55,683.99

Bank Savings Accounts and Minor Beneficiary Accounts were checked and found to be correct.

The Mortgage Loan Record was also verified for payments and proper Fire Insurance coverage. We wish to note here that Mortgage Loan No. 134 is in default with principal and interest. No payment made since August 5, 1958.

"Garsas" receipts and disbursements ledgers were checked against bank statements and found correct and in balance.

Respectfully submitted,

William Abromaitis, Trustee
Leonidas Donarovich, Trustee

[illegible]

Dr. Krikščiūnas pasiūlė iždo globėjų raportą priimt, Kazys Kleiva parėmė. Raportas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas pakvietė raportuoti daktarą kvotėją dr. Wm. Krikščiūną.

DAKTARO KVOTĖJO RAPORTAS

Rugsėjo 14, 1959

Nuo sausio 1 d. iki liepos 1 d., 1959, išegzaminuotos blankos:

Sausio	53	7	60
Vasario	50	14	64
Kovo	59	7	66
Balandžio	42	13	55
Gegužės	58	10	68
Birželio	44	13	57
	306	64	370

WILLIAM CHRISTIAN, M. D.
Supreme Medical Examiner

Mrs. Donarovich pasiūlė daktaro kvotėjo raportą priimt, V. Abromaitis parėmė. Raportas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas pakvietė raportuoti direktorius.

DIREKTORĖS A. POŠKIENĖS RAPORTAS

Rugs. 14, 1959

Gerb. Direktorių Tarybai:

Nuoširdžiai sveikinu mūsų centro dvasios vadą gerb. kun. Joną F. Boll jo paaukštinimo proga į prelatus, su Right Reverend Monsignor titulu. Vakar man labai buvo džiūgu dalyvauti jo investitūros iškilmėse Scranton'o katedrojė.

Savo, kaipo direktorės, pareigose turiu raportuoti:

Įrašiau vieną narį $1,000.00 apdraudai. Turiu kelis kandidatus, kuriuos tikiuosi prirašyti Susivienijiman netolimoj ateity.

Gavus pakvietimą nuo mūsų centro pirmininko p. L. Šimučio, birž. 4 d. š. m. įteikiau Susivienijimo $100. stipendiją Aldonai Aponavičiūtei, Marijos Aukštesnės mokyklos auklėtinei. Pasinaudodama šia proga, pasakiau kalbą anglų ir lietuvių kalbomis, trumpai supažindindama šios Marijos mokyklos auklėtinės su mūsų Katalikų Susivienijimu. Aiškinau reikalą rašytis apdraudai į mūsų Susivienijimą, kuris yra įvyges didelėms apdraudos kompanijoms, bet tai svarbu daryti ir lietuvybės palaikymo atžvilgiu.

Dalyvavau Chicago'n apskrities susipažinimo susirinkime su centro organizatorium p. Henriku Malinausku, kuris darbuosis Chicagoj narių prirašymo vajuj. Patiekiau šiame susirinkime savo mintis dėl geresnio naujų narių verbavimo ir pažadėjau kooperuoti bei pagelbėti p. H. Malinauskui jo darbe.

Daviau atsakymus į visus gautus laiškus nuo centro sekretoriaus p. V. T. Kvetkaus.

Esu dėkinga centro pirmininkui p. L. Šimučiui, direktoriui p. Kaziui Kleivai už malonią kooperaciją mano pareigose. Taipgi dėkoju centro sekretoriui p. V. Kvetkui už greitai prisiųstus bei paaiškinančius laiškus, kuomet jie buvo reikalingi.

Sveikinu [illegible] valdybą, susirinkusią svarstyti organizacijos reikalus.

Albina Poškienė, Direktorė

Dr. Krikščiūnas pasiūlė direktorės A. Poškienės raporta priimt, P. J. Karašauskas parėmė. Raportas priimtas vienbalsiai.

(Bus daugiau)

Einsteinas Apie Moteris

Garsus matematikas Einsteinas retai kur pasirodydavo svečiuose. Sykį, pastebėjęs jį kalbant vienas amerikletis laikraštin[illegible] paklausė jo:

— Labai [illegible], pone profesoriau, bet ką tamsta [illegible] apie moteris?

— O, apie moteris—atsiliepė Einsteinas,—tamsta klausi apie moteris. Leiskite man pagalvoti [illegible]. Ach, tuo tarpu galiu pasakyti, kad jos [illegible] damos eina atbulos . . .

Mark Twain Diplomatas

Vienoje vakarienėje, kur buvo daug kviestų svečių, [illegible] kalbėjo apie dangų ir pekl[illegible] (pragarą), visiems pasisakius savo [illegible], šeimininkė pagaliau p[illegible] gerbiamasis svečias Mark Twain [illegible] to nesako.'

"Ak,' atsa[illegible] ponas, "mano gerbiamiausioj[illegible], aš [illegible] savo pažiūras pats [illegible]. Ne to, turiu tamstai, [illegible] pažinti, kad aš dėl to [illegible], nes abiejose vietose [illegible] draugų ir pažįstamų."

Klausykite

LITHUANIAN MELODIES

Ann Arbor—WPAG—1050 kilocikles

Sekmadieniais [illegible] po pietų

RALPH [illegible], Vedėjas

[illegible]

15756 Lesure—Detroit 27, Michigan

"Garso" Knygų Katalogas

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių $3.00

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Mikulskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .59

MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

DIEVAS SU MUMIS, mažiesiems katekizmas anglų ir lietuvių kalbose. Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveiksluotas ..... .30

ĮVAIRAUS TURINIO

CROSSES ((Kryžiai)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. 4.00

KELIOS MINTYS ŽURNALISTUI, parašė Barnabas Ign. Mikalauskas. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus leidinys. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N. Y. ..... .25

VAI LĖKITE DAINOS—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos 1.00

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos 2.00

ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos 2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos 2.00

LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaitis 2.00

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington [illegible]) [illegible]

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 20, 1959, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti.

Valdyba

PRIEŠMETINIS 34 KP. SUSIRINKIMAS

LRKSA 34 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 13, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston.

Bus svarbių pranešimų ir svarstymų; bus renkama valdyba 1960 metams.

Visos narės ir nariai dalyvaukite šiame svarbiame susirinkime ir atsiveskite kandidatų įsirašymui. Prisidėkite prie savo kuopos didinimo ir laimėkite komisus už prirašymą.

34 kp. valdyba

METINIS 209 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LRKSA 209 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 dieną, 1959 m., Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston, Pa., antrą valandą po pietų (2 P. M.). Bus renkama nauja valdyba 1960 metams.

Prašoma visus narius ir nares atsilankyti ir atsivesti kandidatų įsirašymui.

Valdyba

MIRĖ CATHERINE LASKY

Lapkričio 26-tą, vakare, nuo širdies atakos, mirė Katrė Lasky, 190 Vine St., Pittston, Palaidota lapkričio 30-tą iš Duryea Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionė buvo gimusi Pittstone, duktė Mykolo ir Katrės (Balevičiūtės) Grabauskų. 42 metus išgyveno Duryea ir 20 metų Pittstone. Jos vyras Andrius mirė sausio 2, 1947 metais. Paliko sunų kunigą Juozą Lasky, White Haven St. Patrick's parapijos klebonąą; dukterį vienuolę seserį Teresę Martin, St. Anastasia vienuolyne, Dovelston, N. Y.; taipgi paliko sūnus Andrių, Stasį, Robertą, Vincą; dukteris Mrs. P. Urban, Mrs. J. Farrell, Mrs. T. McGarrity, Mrs. J. Parry, Mrs. G. Bolanski, Mrs. H. Ostroski; brolius Leoną ir Mykolą, 17 anūkų ir 5 proanūkus.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei, Viešpatie! Artimiesiems giliausia užuojauta!

A. A. LEO MISAKONIS, gyv. 65 Dillon St., Miners Mills, Pa., mirė lapkričio 27-tą Veteranų administracijos ligoninėje. Pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoj, Wilkes-Barre. Palaidotas pirmadienį, lapkričio 30, iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse, East End Boulevard. Velionis buvo antrojo pasaulinio karo veteranas, tadgi pagerbtas ir militarinėmis ceremonijomis. Priklausė prie Šv. Vardo draugijos ir Amerikos Legijono 714 posto. Paliko žmoną, du sūnus ir dvi seseris.

MIRĖ JONAS ŠAKOČIUS

Šeštadienį, gruodžio 5-tą, mirė ilgametis LRKSA 183 kuopos narys Jonas Šakočius, gyv. 147 Elm St., West Pittston, Pa.

Pašarvotas buvo direktoriaus C. A. Kižio įstaigoje; palaidotas trečiadienį, gruodžio 9-tą, iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios kapinėse.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje,į šią šalį atvyko 60 metų atgal ir įsikūrė W. Pittstone. Priklausė prie LRKSA 183 kuopos, Pittstono Lietuvių Piliečių Klubo ir prie kitų lietuviškų draugijų.

Paliko dukterį Mrs. F. Cimakasky, Duryea, Pa.; sūnų Jona, Jr., Waterbury, Conn.; sūnų Juozą, West Pittston; sūnų Samuelį, namieje; sūnus Jurgis žuvo 1943 metais Italijoje; taipgi paliko dvi podukras—Mrs. J. Blasevičienę, Middlebury, Conn., ir Mrs. F. Kremitski, Duryea; seserį Jievą Stanevičienę, Elizabeth, N. J.; brolį Juozą Detroit, Mich., 18 anūkų ir tris proanūkus.

Amžiną atilsį suteik jo vėlei, Viešpatie! Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

MIRĖ PRANAS NARUSEVIČIUS

Lapkričio 18-tą mirė ilgametis LRKSA 153 kuopos narys Pranas Narusevičius, gyv. 92 Luzerne St., Lee Park, Hanover Towship. Pašarvotas buvo šeimos namuose. Palaidotas šeštadienį, lapkričio 21-mą, iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionis iš Lietuvos atvyko 1902 metais. Hanover Township'e išgyveno net 57 metus. Paliko žmoną Stelą, sūnus Praną, Juozą; dukteris Mrs. G. Smallcomb, Mrs. J. Gayewski, Mrs. E. Uranowski, Mrs. A. Gushock, Mrs. J. Conahan, Mrs. Ch. Harris, Mrs. J. Blažaitis; 28 anūkus, brolius Walter ir Juozą.

Teilsis jo vėlė Viešpaty! Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

METINIS 19 KUOPOS SUSIRINKIMAS

NEWARK, N. J.—Metinis 19 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 13 d., po paskutinių šv. Mišių (12 valandą), Šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J.

Bus valdybos narių raportai, taipgi bus renkama nauja valdyba sekantiems 1960 metams.

V. Lukas, sekr.

BEACON, Tenn. — Gruodžio 6-tą lėktuvo nelaimėje žuvo 4 kariškiai iš Ft. Campbell, Kentucky, stovyklos.

STASIUS BŪDAVAS išleidžia romaną "Rūsti diena."

VISIEMS MŪSŲ KLIJENTAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

MATIKEVIČIŲ
LAIDOJIMO BIURAS

P. J. MATIKIEWICZ
WM. C. MATIKIEWICZ ir C. J. MATIKIEWICZ
Laidotuvių Direktoriai

Phone Nanticoke 1979
235 Mosier St., Nanticoke (Hanover Section), Pa.

"DAINOS" DR-JOS SUKAKTUVINIO BANKIETO PROGRAMA BUS ĮDOMI IR ĮVAIRI

SOLISTĖ ELENA KOŠAR

Solistė Elena Kosar-Kazakevičiūtė sutiko dalyvauti "Dainos" Draugijos rengiamo sukaktuvinio bankieto programoje gruodžio 27 ir padainuoti gražių dainelių.

"Dainos" Draugijos vyrų ir mišrus chorai, vadovybėje muziko Jokūbo Varaičio, irgi mokinasi gražių lietuviškų dainų, kad tinkamai palinksminti bankieto svečius.

"Dainos" Draugijoje veikia šių parapijų chorai: Šv. Kazimiero, Plymouth, vedamas muziko Petro J. Karašausko; Šv. Marijos Apreiškimo, Kingston, vedamas muzikės Onos Mras; Šv. Onos, Luzerne, vedamas muziko Jokūbo Varaičio ir Šv. Pranciškaus, Miners Mills, vedamas seselės Gregorijos.

Bankieto programa bus įvairi, bet neilga. Bankietas prasidės 6 val. vakaro gražioje V.F.W. Anthracite Post svetainėje, 757 Wyoming Ave., Kingston. Vietą svečiams iš toliau atvykusiems bus lengva rasti, nes skersai gatvės yra didžiulė "Food Fair" krautuvė.

Bankieto bilietus platina visų viršminėtų chorų nariai, bet geresniam patogumui norintiems įsigyti bankieto bilietus čia nurodome kur kreiptis: pas Povilą Ramanauską, 319 Main St., Swoyersville, Phone BU 7-7516; pas Juozą Goberį, 434 Miller St., Luzerne, Phone BU 8-0529; pas Albertą Kalnoskas, "Al's Barber Shop," 548 Main St., Edwardsville; pas Wm. Kiselis, 1 Gillis St., Kingston, Phone BU 7-4832; Mrs. Angela Gasky, 4 Hopkins St., Plains, Phone VA 2-1867; Anthony Skarnulis, 39 Kado St., Parsons, Phone VA 2-3044; pas Petrą J. Karašauską, 13 Garrahan St., Lyndwood, Phone VA 2-5243; Wm. Pacropis, 300 Philips St., Lyndwood, Phone VA 4-0368; Verna Radzavich, 200 Vine St., Plymouth, Phone PK 9-1114.

BENGAL CAPTAIN WAS ONCE PRISONER OF REDS

By ED CHAY

A little more than 10 years ago, Al Grigaliūnas and his mother were in a concentration camp in Germany.

Came to America 10 Years Ago

Grigaliūnas, a husky 5-10, 180-pounder, turned 18 on Nov. 2. He and his mother, Mrs. Elena Grigaliūnas, came to the United States on Oct. 13, 1949.

The two fled their native Kaunas, Lithuania, when the Communists invaded and were captured and placed in a concentration camp. They were shuffled around for three years.

Grigaliūnas' father, a lieutenant in the Lithuanian army, was killed by the Reds.

Their arrival in the United States was a happy event. Since their sponsor lived in Cleveland they came here and took up residence on the East Side.

Through grade school at St. George's, Al showed natural ability for athletics. There was no CYO football team at the time, but he played on the parish basketball squad.

In 1956 Benedictine officials formulated a new four-year tuition-free scholastic scholarship plan and one of the applicants was Grigaliūnas. Little did they realize then that the top scorer in the placement test and automatic grant winner would develop into a three-sport varsity athlete.

Grigaliūnas has compiled a three-year scholastic average of 92.3. Averages merited in each of his three years are freshman, 93.8; sophomore, 91.0 and junior, 92.1.

A little modest, but very forthright, Grigaliūnas says studying is no problem for him. "During the football season my average drops to around 88, but then I pick it up," he says.

After graduation next June, Al hopes to attend an engineering college and no doubt there will be several schools bidding for his services as an athlete.

Likes Contact Work in Football

Grigaliūnas is a fierce competitor. He was a first-stringer on the freshman football, basketball and baseball teams. His sophomore records list him as regular on the junior varsity football and cage squads and varsity track.

Last year Grigaliūnas earned varsity monograms as an end in football, a guard in basketball and catcher-outfielder in baseball. Asked which of the three sports he prefers, Al answered —with a smile "football."

"I like the contact," he declared.

As a jayvee he played halfback but when moved up to the varsity there were too many backs so he was switched to an end and has been a standout.

An added honor came to Al yesterday when he was unanimously selected to the Plain Dealer all East Senate team as selected by the coaches.

"No question about it, Al is an outstanding boy, on as well as off the field," Coach Augie Bossu says, "He's a fine leader, an excellent blocker and an intense competitor.

"As a pass receiver he is without peer."

Grigaliūnas is the top pass catcher for the Bengals with 13 for 216 yards. He has scored two touchdowns and six extra points. Defensively he has blocked three punts.

When the chips are down, Grigaliūnas will usually come up with a big play.

(Cleveland Plain Dealer, Sunday, November 22, 1959.)

COUNCIL 29 KNIGHTS OF LITHUANIA

NEWARK, N. J.—The monthly meeting of Council 29 Knights of Lithuania was held on November 17, at St. George's Hall.

Called to order by president Charles Strolis and opened with prayer by Rev. Peter Totoraitis, assistant at Holy Trinity Church.

Minutes of meeting, held in October, were read and accepted.

Rev. Totoraitis also gave a short discourse. In connection with the Lithuanian American Catholic Federation Nov. 27-29 Council voted to send a contribution to the Congress. Also in line No. 29 voted to give a donation to Holy Trinity parish on the occasion of the 65th Anniversary of the founding of Lithuanian parish in Newark. The latter event was commemorated on Sunday, November 22. Another donation was to be given to the United Lithuanian Relief Fund of America in connection with drive for funds by said organization.

Vice President John Remeika, who is also commander of the local Lithuanian-American Veterans Post, on behalf of the Veterans organization, turned over a check of $15.00 as a contribution to the Knights of Lithuania Scholarship Fund. Council president Strolis accepted said gift which will be turned over to the Scholarship Committee and expressed his thanks on behalf of Council 29 to commander Remeika. This indeed was a wonderful gesture on the Vets part and perhaps more groups will follow their footsteps.

Julianna Strolis and Albert Atkins were sworn in as new members.

A sports committee report was given by Edward Thompson.

Vera Laukzemis gave a report on behalf of the Ritual committee and announced that Albi Ponelis and Walter Kranowski were candidates for the third degree awards and that first and second degree were to be given next March.

Council will sponsor a card party on Sunday, December 13, in St. George's Hall commencing at 6:00 P. M. Serving on the committee of arrangements are the following: President Strolis, John Remeika, Stanley Pocius and Charles Sipaila.

Mrs. Charles Strolis, Julianna Strolis and Stanley Pocius were chosen as delegates to the New York and New Jersey District meeting, which will take place in New York on Sunday, Dec. 6; host for that gathering will be Council 12.

Anthony Malakas, Frank Vaskas, Vera Laukzemis, Edward Thompson and president Strolis were selected as a nominating committee to screen candidates for the coming year, elections of No. 29, they will take place at next meeting on December 15, also on that date there will be a Christmas party.

Meeting brought to a close with a prayer by president Strolis and the singing of the K. of L. Hymn. A social hour followed.

* * *

The writer and also Council 29 wishes at this time to offer their heartfelt sympathy and condolence to Jack Juozaitis (Jatis) and Marijona Rudienė of Chicago, Ill., as well as other members of Juozaitis family in the loss of their mother Magdalena Juozaitis who passed on to her eternal reward on November 21st.

F. V.

METINIS 81 KUOPOS SUSIRINKIMAS

NORWOOD, Mass.—Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje 81 kuopos svarbus metinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 15, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 7:30 val. vakare.

Svarbu pasitarti naujų narių prirašymo reikalais, taipgi bus kuopos valdybos rinkimas. Jeigu nebūtų kuopos valdybos, tai nariai turėtų patys siųsti savo duokles į centrą.

Kviečia *Kuopos Valdyba*

Skanaus!

Kasdien galite turėti tikrą lenkiško stiliaus puotą Jūsų namuose duodant importuoto Lenkiško kumpio paruošto įvairiais būdais.

• **Pasižymėjęs visame pasaulyje KUMPIS iš LENKIJOS teiks didžiausią pasitenkinimą — jis yra be kaulo, turi mažai riebalų bei želatino, jokių liekanų, yra nepaprastai liesas, minkštas, sultingas, paruoštas valgyti — bendrai KUMPIS iš LENKIJOS yra nepalyginamas SKONYJE ir yra labai EKONOMIŠKAS.**

• **IMPORTUOTAS LENKIŠKAS KUMPIS dabar galima gauti šeimai trijų, keturių ir penkių svarų dėžutėse.**

Atsiminkite — kada pirksitės — nusipirkite IMPORTUOTO LENKIŠKO KUMPIO, kad Jūsų namai visada būtų aprūpinti TIKRU IMPORTUOTU skanėsiu.

• Visados reikalaukite kumpio iš LENKIJOS.

Tikrasis lenkiškas gaminys turi užrašus:
ATALANTA - KRAKUS - TALA - POM
"PRODUCT OF POLAND"

GENUINE POLISH HAM

MŪSŲ MIRUSIEJI

LEO JOHN BARŠTIS, 54 kp. narys, gyv. 1360 Richmond St., Grand Rapids, Michigan, mirė lapkričio 18, 1959.

ANTANAS MASKELIŪNAS, 54 kp. narys, gyv. 447 Myrtle St., Grand Rapids, Mich., mirė lapkričio 18, 1959.

STEPHANIE MATUSIK, 105 kp. narė, gyv. 508 Verona St., N. Braddock, Pa., mirė lapkričio 8, 1959.

BRONĖ SAVARAUSKAS, 222 kp. narė, gyv. 3861 N. W. 171st St., Carol City, Opa Locka, Florida, mirė lapkričio 15, 1959.

Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jiems šviečia!

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—12 kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, maloniai dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, Bill's and Frank's Cafe patalpose, 254 Bennett St. (senoje Mockaičio vietoje), Sun Parlor kambary, 1 P.M.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 69-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus gruodžio 27 dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—188-ės kuopos susirinkimas bus gruodžio 20 dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 21 dieną, 7:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus gruodžio 27 dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Golval Street, Visos narės-nariai maloniai dalyvauti.

PAJIEŠKO

Pajieškau joe MILLER, prieš 10 metų gyvenusį Quakertown mieste (berods, Pennsylvanijos valstybėje) ir tuo laiku dirbusį plieno fabrike. Turiu žinių nuo giminių iš Europos. Jis pats ar žinantieji atsiliepkite arba praneškite šiuo adresu: MRS. P. LIUDŽIUS, 101 Millard Street, New Britain, Conn.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME SUSIVIENIJIMO NARIUS IR VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS IR LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

DR. & MRS. A. J. VALIBUS

KINGSTON, PENNA.